

İSTANBUL TİCARET ODASI

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

AFGANİSTAN

ÜLKE RAPORU

Güncellenme Tarihi: 12.07.2007-Ş.O.

ÜLKE NO:660 Ş.O / 78

I. GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	: Afganistan
Coğrafi Konumu	: Kuzeyinde Türkmenistan, Özbekistan ve Tacikistan,batısında İran , doğusunda ve güneyinde Pakistan yer almaktadır.
Zaman Ayarı	: GMT'den 4.5 saat ,Türkiye'den 2.5 saat ileridir.
Yüzölçümü	: 647.500 km ²
Nüfusu	: 27.7 milyon kişi (2006)
Nüfus yoğunluğu	: 42 kişi/km ²
Başkent	: Kabil
Önemli Şehirleri	: Kandahar,Herat,Mezar-ı Şerif,Celalabad,Kunduz
İklimi	: Kuru,yazları kurak,kışları soğuk kara iklimi
Dil	: Paştunca, Özbekçe,Türkmence ve diğer Türk Cumhuriyetleri dilleri
Din	: İslamiyet (%84 Sünni, %15 Şii,%1 diğerleri)
Etnik Yapı	: %40 Paştunlar, %20-25 Tacikler, %10-15 Hazaralar, %10-15 Özbek, Türkmen ve Kırgızlar

II- EKONOMİK GÖSTERGELER

YILLAR	2002	2003	2004	2006
GSYİH (milyar \$) (Gayri Safi Yurt İçi Hasıla)	4,084	4,585	5,971	7,330
Kişi Başı GSYİH (\$)	201	191	243	295
Reel GSYİH Büyüme Hızı (%)	28,6	15,7	8,0	14,0
Enflasyon(tüketici fiyatlarıyla, %)	5,0	23,9	14,3	12,3
Nüfus (milyon kişi)	20,3	24,0	24,5	24,8

Para Birimi: AFGANİSTAN AFGANI (AA)	1\$= 49,9 AFGANİSTAN AFGANI (AA) (28 / 02 / 2007) 1 YTL= 38,8 AFGANİSTAN AFGANI (AA)
Kaynak: The Economist Intelligence Unit 2007/Country by Country	

III- GENEL OLARAK DIŞ TİCARETİ

DIŞ TİCARETİ(Milyar ABD Doları)				
Yıllar	İhracatı	İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
2002	1.291	2.508	3.799	-1.217
2003	1.894	3.786	5.680	-1.892
2004	1.642	3.873	5.515	-2.231
2005	1.600	4.222	5.822	-2.622

Kaynak: The Economist Intelligence Unit 2007/Country by Country

- Başlıca İhracat** : Pakistan, Japonya, Avrupa Birliği, İran,
Yaptığı Ülkeler Hindistan, Orta Asya Cumhuriyetleri
- Başlıca İthalat** : Singapur, Japonya, Avrupa Birliği, Güney
Yaptığı Ülkeler Kore Çin, Türkmenistan, Hindistan
- Başlıca İhraç Ürünleri** : Haşhaş, meyve, fındık, el halısı, yün, pamuk,
hayvan deri ve postları
- Başlıca İthal Ürünleri** : Gıda ve petrol ürünleri, tüketim maddeleri

IV- TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŞKİLERİ

TÜRKİYE - AFGANİSTAN TİCARİ İLİŞKİLERİ				
(Milyon ABD Doları)				
Yıllar	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
2000	8.053	497	8.550	7.556
2001	6.983	420	7.403	6.563
2002	20.232	1.053	21.285	19.179
2003	36.489	2.684	39.173	33.805
2004	70.945	6.776	77.721	64.169
2005	113.401	8.301	121.702	105.100
2006	91.106	9.587	100.693	81.519
2007 (5 ay)	43.372	3.254	46.626	40.118

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)

Ticaret Dengesi Türkiye açısından değerlendirilmektedir.

TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA AFGANİSTAN’A İHRACATI (ABD\$)		
Fasıl No:	Açıklaması	2005
94	MOBİLYALAR,AYDINLATMA,REKLAM LAMBALARI,PREFABRİK YAPILAR	20.734.223,0 0
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	16.811.471,0 0
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR,AKSAM VE PARÇALARI	14.778.202,0 0
84	NÜKLEER REAKTÖRLER,KAZAN;MAKİNA VE CİHAZLAR,ALETLER,PARÇALARI	13.489.752,0 0
57	HALILAR VE DİĞER DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDEDEN YER KAPLAMALARI	5.674.062,00
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	4.117.102,00
24	TÜTÜN VE TÜTÜN YERİNE GEÇEN İŞLENMİŞ MADDELER	2.850.163,00
72	DEMİR VE ÇELİK	2.659.632,00
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI, BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI	2.384.530,00
32	DEBAGAT VE BOYACILIKTA KULLANILAN HÜLASA,BOYA,MACUN,SAKIZLAR	2.289.202,00
34	SABUNLAR,YÜZEY AKTİF ORGANİK MADDELER,YIKAMA-YAĞLAMA MADDE	2.230.136,00

Kaynak:Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)

TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA AFGANİSTAN’DAN İTHALATI (ABD\$)		
Fasıl No:	Açıklaması	2005
12	YAĞLI TOHUM VE MEYVALAR,SANAYİ BİTKİLERİ,SAMAN,HAYVAN YEMİ	4.741.754,00
08	YENİLEN MEYVALAR,KABUKLU YEMİŞLER,TURUNÇGİL VE KAVUN KABUĞU	1.587.726,00
05	TARİFENİN BAŞKA YERİNDE YER ALMAYAN HAYVANSAL MÜSTAHSALLAR	1.056.443,00
52	PAMUK	534.269,00
14	ÖRÜLMEMEYE ELVERİŞLİ BİTKİSEL MADDELER,BİTKİSEL MÜSTAHSALLAR	171.370,00
84	NÜKLEER REAKTÖRLER,KAZAN;MAKİNA VE CİHAZLAR,ALETLER,PARÇALAR	95.707,00
57	HALILAR VE DİĞER DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDEDEN YER KAPLAMALARI	51.570,00
51	YÜN,KIL,AT KILI;BUNLARIN İPLİK VE DOKUMALARI	31.147,00
82	ADİ METALLERDEN ALETLER,BIÇAKÇI EŞYASI,SOFRA TAKIMLARI	8.493,00
61	ÖRME GİYİM EŞYASI VE AKSESUARLARI	4.379,00

Kaynak:Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)

TÜRKİYE’NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA AFGANİSTAN’A İHRACATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2005
PREFABRİK YAPILAR (DEMİR/ÇELİKTE, DİĞERLERİ)	14.785.098,00
DEMİR/ÇELİKTE DİĞER İNŞAAT AKSAMI	6.377.268,00
HALI, YER KAPLAMASI (POLİPROPİLENDEN, TUFTELİ)	4.078.336,00
DİĞER TÛTÛNDEN MAMUL SİGARALAR	2.850.163,00
DİĞER DİZEL/YARI DİZEL ELEKTROJEN GRUPLAR 750 KVA<GÛÇ<2000 KV	2.308.560,00
GEMİ VE UÇAK KUMANYASI	2.111.549,00
DİĞER KABLolar İLETKENLERİ (80 V.< GERİLİM < 1000 V. TEL ÇAP	1.538.489,00
SIVANMIŞ/KAPLANMIŞ KAĞIT VATKA, KEÇE, DOKUNMAMIŞ MENSUCAT	1.478.373,00
SENTETİK/SUNİ ELYAFTAN KADİFE ŞEKLİNDE DOKUNMUŞ HAZIR EŞYA	1.313.360,00
TARİFENİN BAŞKA YERİNDE BULUNMAYAN DİĞER GIDA MÛSTAHzARLARI	1.305.279,00

Kaynak: *Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK)*

TÜRKİYE’NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA AFGANİSTAN’DAN İTHALATI (ABD\$)	
ÜRÜN TANIMI	2005
SUSAM TOHUMU (DİĞER)	4.717.964,00
CEVİZ (KABUKSUZ)	1.194.201,00
KOYUN TÜRÜ HAYVANLARIN ORJİNAL BAĞIRSAKLARI	1.056.443,00
PAMUK MEN (DİĞER, FASONESİZ, DENİM, RENKLİ İPLİKTEN)	483.928,00
DİĞER BADEMLER (KABUKLU)	287.722,00
ÇÖVEN	171.370,00
PAMUK; DİĞERLERİ (KARDESİZ, PENYESİZ)	50.341,00
DÜĞÜMLÜ/SARMALI HALI/YER KAPLAMALARI (YÜNDEN/KILDAN, İPEK %10)	39.570,00
CEVİZ (KABUKLU)	39.360,00
ÜZÜM; KORINT (KURUTULMUŞ)	35.700,00

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

TÜRKİYE İLE AFGANİSTAN ARASINDAKİ ANLAŞMALAR

- Ticaret Anlaşması (1975)
- Uluslar arası Karayolu Nakliyatına İlişkin Anlaşma (1998)